

Krivična prijava, koju je pokret Tvrđava iz Smedereva, podneo protiv kineske kompanije HBIS, koja upravlja Železaram u Smederevu, zbog zagađenja životne sredine, dopunjena je novim saznanjima, koja po rečima predstavnika Tvrđave nedvosmisleno potvrđuju da je HBIS odgovoran za zagađenje u Smederevu.

- Dopuna krivične prijave je podneta jer po našem mišljenju kao i analizi od strane nezavisnog stručnjaka i saznanjima meštana sa njom dokazujemo „crno na belo“ da je primarni faktor zagađenja fabrika HBIS u Smederevu i da to zagađenje ne prestaje sve vreme. Ovo znamo jer smo uz pomoć nezavisnog stručnjaka uradili detaljnu analizu, i to van grejne sezone, koju smo priložili dopuni krivične prijave a koja pokazuje konkretna uporedna merenja sa državnih mernih stanica za kvalitet vazduha. Ovo takođe znači da država ovo sve zna i ništa ne radi po tom pitanju - kaže za Danas advokatica Nina Nicović, koja zastupa pokret Tvrđava.

Nikola Krstić iz pokreta Tvrđava objašnjava sa druge strane da su veštačenja pokazala da je državna merna stanica za kvalitet vazduha u Radincu, gde se nalazi Železara, beležila mnogo veće vrednosti PM čestica od stanica sa kojima je rađena komparativna analiza.

- Radinac nema nijedan drugi eksterni faktor koji bi uzrokovao takav nivo zagađenja - nema gradske kotlarnice, nema intenzivnog saobraćaja i gužvi, jer se stanica nalazi u selu, u porti Crkve, a nemamo problem ni sa individualnim ložištima, jer je prostor na čistini sa prirodnim provetranjem. Jedini direktan uzročnik je kompanija HBIS koja emituje prašinu i gasove iz svoje proizvodnje - navodi Krstić.

On dodaje da "nema nikakve logike da stanica u Radincu, usred njiva pokazuje 148 dana prekoračenja zagađenja, što je svrstalo na prvo mesto u Srbiji u 2020. godini".

- Istovremeno, merna stanica u centru grada oko koje je konstantna saobraćajna gužva, oko koje su kotlarnice i individualna ložišta, ima skoro duplo manje prekoračenja. U Smederevu problem zagađenja nije sezonski kao u drugim gradovima, imamo ga tokom cele godine - navodi Krstić.

Krivična prijava protiv HBIS-a podneta je u junu ove godine Osnovnom javnom tužilaštvu u Smederevu. Iz HBIS-a nisu odgovorili na pitanja Danasa upućena mejlom juče povodom ovog slučaja.

Upitana o dosadašnjem toku postupka advokatica Nina Nicović kaže da je potrebno brže delovati.

- Sama početna faza rada tužilaštva je bila korektna ali u ovom trenutku smatramo da je neophodno da tužilaštvo brže radi svoj posao i hitno, uz pomoć suda, zaustavi zagađenje koje trpe najviše građani Smedereva i okolnih sela. Imajući u vidu količinu dokaza koje smo priložili, te opasnost po zdravlje ljudi i životnu sredinu, ovaj predmet ne sme da se tretira

kao takoreći neka krađa sladoleda pogotovo što se očekuju sve veća zagađenja vazduha zbog grejne sezone - kaže Nicović.

Sa njom se slaže i Nikola Krstić koji navodi da "svaki dan nečinjenja košta zdravlja građane Smedereva".

- Svake godine, po metodologiji SZO, u Smederevu umre prevremeno 220 osoba od posledica zagađenja vazduha. Svaka naredna godina sa ovim problemom će zaviti u crno 220 novih porodica. To mora da stane, ili ćemo morati sami to da zaustavimo, kao građani - zaključuje Krstić.

Iz Tužilaštva u Smederevu međutim kažu da postupaju sa „naručitom hitnošću“ u ovom predmetu.

- Tužilaštvo, sa naročitom hitnošću preduzima radnje u cilju prikupljanja i drugih dokaza potrebnih u cilju sprovođenja veštačenja na okolnosti zagađenja vazduha, kao i u cilju angažovanja organizacije koja bi takvo veštačenje sprovela u što kraćem roku, a kako bi se na osnovu rezultata obavljenog veštačenja mogao doneti zaključak o stepenu eventualnog zagađenja, izvorima zagađenja i o uticajima na život i zdravlje ljudi i uopšte na životnu sredinu. O rezultatima obavljenog veštačenja, kao i o odluci koju tužilaštvo nakon toga bude donelo, javnost će biti blagovremeno obaveštena - navodi se u pisanim odgovorima Tužilaštva Danasu.

Upitani o fazi u kojoj je predmet i radnjama koje su do sada preduzete iz Tužilaštva kažu da se predmet trenutno nalazi u fazi prikupljanja potrebnih obaveštenja u cilju prikupljanja materijalnih i nematerijalnih dokaza radi utvrđivanja postojanja elemenata krivičnog dela zagađenje životne sredine iz člana 260. stav 1. Krivičnog zakonika.

- U dosadašnjem toku postupka tužilaštvo je uputilo više zahteva za prikupljanje potrebnih obaveštenja različitim ustanovama - navodi se još u odgovorima, piše Danas.